

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

European Integration and Foreign Policy: Historical Overview

Prof. Tetiana Anakina

ЄС: 446 млн. – 27 країн

ЄС

- найбільша економічна організація (найбільший спільний ринок, лідер в експорті/імпорті, донор)
- Найвищі стандарти прав людини!
- Ключовий партнер України
- «Простір безпеки, свободи і справедливості»

Правова основа ЄС

1. ДЄС 1992 (1993) –
“**Маастрихтський договір**”
  2. ДФЄС 1957 –
“**Римський договір**”
(ДЄЕС)
  3. Хартія ЄС 2000
- **Лісабонський договір**
= договір про зміни!

Періодизація

1. Зародження та еволюція ідеї європейської єдності (? – 1945 р.)
2. Інтенсифікація об'єднувчих процесів після II Світової війни (1945 -1950)
3. Заснування Європейських співтовариств як провідний напрямок реалізації ідеї європейської єдності (1951-1992)
4. **Поглиблення європейської інтеграції в рамках ЄС (1993-2007)**
5. **Модернізація ЄС на основі Лісабонського договору та його розвиток на сучасному етапі (2007-2021)**

Священна Римська Імперія (962-1806 рр.)

Ріхард Куденхове-Калергі (1894-1972)

Історичні передумови інтеграційних процесів після II Світової війни

- Політичні (зовнішні і внутрішні)
- Економічні
- Правові
- Соціально-культурні (спільні цінності)

Вінстон Черчилль (1874-1965)

Жан Монне (1888-1979)

Робер Шуман (1886-1963)

Засновники Європейських Співтовариств - 6

1. Франція
2. ФРН
3. Італія
4. Бельгія
5. Нідерланди
6. Люксембург

Європейські співтовариства

- **1951 р. Європейське співтовариство вугілля та сталі** – “Паризький договір”
- 1952 – Європейське оборонне співтовариство
- **1957 р. Європейське економічне співтовариство** (“Римський договір”)
- **1957 р. Європейське співтовариство атомної енергії** (“Римський договір”)

60-ті роки – економічне зростання

- 1960 - ЄАВТ – альтернативний проект
- Перші заяви про вступ до Єспв!
- 1966 – політика «порожнього крісла»
- 1968 – перехід до митного союзу

Шарль де Голль (1890-1970)

70-ті рр. ХХ ст. – економічні кризи

- 1972 – ВБ, Ірландія, Данія (- Норвегія !)
- Європейська Рада
- Бюджет
- Рахункова Палата
- ЕCU
- I прямі вибори до Європейського Парламенту

80-ті рр. - відновлення

- Греція (1981)
- Іспанія, Португалія (1986)
- **Єдиний Європейський Акт 1986 р.**
  - 1) програма переходу до спільного ринку;
  - 2) нові сфери повноважень (захист довкілля, наука, технології, соціальна політика, регіональний розвиток)
  - 3) Інституційні зміни (+ Суд I інстанції, законодавчі повноваження ЄП)
- Шенгенський процес – з 1995 р.

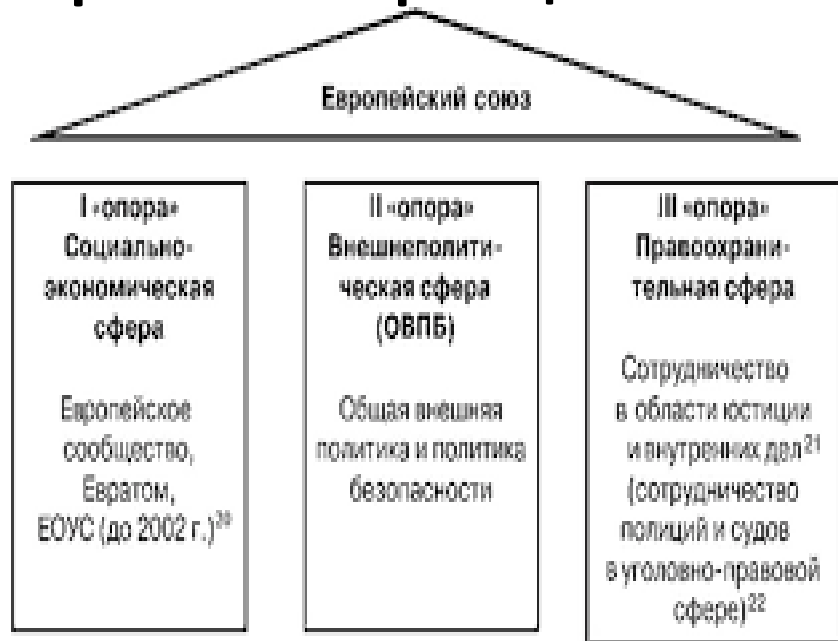
90-ті рр. – заснування ЄС і поглиблення євроінтеграції

- **Маастрихтський договір** від 07.02.1992 р. (01.11.1993 р.) – **договір про ЄС!**

- 1) створення ЄС
- 2) спільний ринок (єдиний внутрішній ринок)
- 3) Громадянство ЄС, Євроомбудсмен

- **Амстердамський договір 1997 р.**

- 1) Призупинення членства в ЄС
- 2) інтеграція «Шенгенського права в право ЄС» + політика щодо притулку, біженців

2000-і рр.

- Хартія ЄС про основоположні права 2000 р.
- Ніццький договір 2001 р.
- Розширення ЄС на Схід:
  - 2004 р. Польща, Чехія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Кіпр, Мальта, Латвія, Естонія, Литва)
  - 2007 р. Болгарія, Румунія
- Проект Конституції для Європи 2004 р.
- **Лісабонський договір 2007 р.** (н.ч. 01.12.2009 р.)
  - 1) Правосуб'єктність ЄС (+ розподіл повноважень)
  - 2) Права людини і “проблема дефіциту демократії”
  - 3) Інституційні зміни (ЄЦБ + Рахункова Палата)

2010-2019 рр.

- Хорватія – 2013 р.
- Європейська міграційна криза 2015 р.
- 2017 - посилення співробітництва у сфері безпеки і оборони
- BREXIT
  - 06.04.2016 р. – референдум (51,9 %)
  - 29.03.2017 р. – заява про вихід
  - 31.01.2020 р. – вихід